

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

ที่ไหนขาดแคลน ที่นั่นธรรมสมบูรณ์

เรื่องการเงินการทองตามหลักความจริงแล้ว ทั้ง ๆ ที่เราก็มุ่งกับการเงินนะ แต่จิตใจมันไม่ไปมุ่ง เพราะมันเคยของมันมาอย่างนั้น ก็ว่าไป ๆ อย่างนั้นแหละ ที่จะให้จิตใจเราไปจดไปจ้อกับเงินกับทองกับสมุดเล่มนั้นเล่มนี้มันไม่ไป เพราะฉะนั้นจึงจนกระทั่งปานนี้ยังไม่ได้นับสมุดเลยคิดดูซินะ มันไม่ได้สนใจกัน พุดอะไรก็พุดไป ส่วนความแน่ใจนี่ก็คือว่าเราเป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว เราเท่านั้นเป็นผู้ถอน เราไม่ถอนไม่มีใครถอน ทั้งไว้อย่างนั้นแหละ อยากรู้เมื่อไรค่อยมาดู อยากรถอนเท่าไรคือมันมีอยู่เท่าไรถอนเท่า นั้น ไม่ได้มุ่งกับการเงินการทองนะ ทางปากนี่ยุ่งตลอด ๆ ตาที่จะไปดูด้วยความสอดส่องในสมุดเล่มนั้นเล่มนี้ไม่นะ

เมื่อวานไปหนองกอง อำเภอบ้านฝืด โอ๊ย ทางเลอะเทอะมาก เลอะเทอะจริง ๆ เป็นหลุมเป็นบ่อ ยิ่งเลอะไปอีกข้างถนนหนทาง ดูไม่ได้ บรรดาทางสายจังหวัดอุดรนี้ก็ยังมีอำเภอบ้านฝืดที่เสียมากจริง ๆ เป็นหลุมเป็นบ่อเป็นอะไรพุดไม่ถูก เลอะไปหมด นอกนั้นก็ดีหมด เราไปที่ไหนเราดูไป อันนี้ที่ว่าทางออกจากหมู่บ้านตาดไปนี้ ทางที่แยกสามแยกออกจากหมู่บ้านตาดที่ขาดอยู่นั้น เราถามดูแล้วว่าเป็นทาง ร.พ.ช.เขาจะมาจัดทำ เพราะฉะนั้นทางบ้านจึงนิ่ง ๆ เงียบ ๆ อยู่ เราถามไปแล้ว ร.พ.ช.เขาจะมาทำเองเวลามีโอกาส ด้วยเหตุนี้เองทางที่มันขาดอยู่นั้นมันจึงอยู่อย่างนั้นก่อน

ทางบ้านก็ไม่ได้ไปทำเพราะมีผู้รับรองอยู่แล้ว ร.พ.ช. เราก็เลยฟังไปอย่างนั้นแหละ หากว่าไม่มีใครเลยเป็นความท้อดอาลัยตายอยากไม่มีใครเหลียวแลเลยนี้ เราจะไปสั่ง ๓ ชั่วโมงขาดสะบั้นไปเลย ถนนขึ้นปั้งเลย ๓ ชั่วโมงเรียบ แต่นี้เมื่อมีผู้รับรองอยู่ อย่างนั้นเราก็ปล่อย เช่นอย่างทางบ้านตาดเขาก็ปล่อยเขาก็ไม่ไปทำ คือ ร.พ.ช.ได้โอกาสแล้วจะมาเอง เขาบอกมาอย่างนั้น เราจึงปล่อยไว้อย่างนั้นแหละ มันเป็นหลุมเป็นบ่อมานานตั้งแต่หน้าท่วมคราวที่แล้ว ก็ดูเข้ามาข้างในมันก็ไม่น่าที่จะเสียต่อไปในระยะสั้น ๆ นี่นะ เขาคงจะพิจารณาแล้วว่าที่เขารอ ยังไม่ได้มาทำ

ไปหนองกองเมื่อวานนี้ทั้งพระทั้งเณรดูเหมือน ๒๐ กว่านะ ๒๒-๒๓ องค์ ก็ไม่มีมากพระตามที่ต่าง ๆ ที่มีมากอยู่ที่กุสุงโง ๑ ผาแดง ๑ ในย่านนี้ละ มีพระมากพอสมควร จากนั้นไปสำนักต่าง ๆ ที่ห่างไกลออกไป เช่น วัดดอยธรรมเจดีย์ มาก ธรรมदानะ ๖๐-๗๐ ปีนี้ไม่ทราบจะมากเท่าไรเราก็ไม่มีเวลาไปเยี่ยม ภูว ๔๓ องค์ พระ ๓๘ เณร ๕ เขาเอาของไปส่งวันที่ ๒๗-๒๘ เขามาบอกเรื่องราว ของพอดิเข้าได้เลย พอดิสบึงหะวะ ถ้าเข้าไม่ได้ก็ตายเลย ต้องข้างในเข้ามาชนทั้งวัน ๆ ขนฟากคลองทางนี้มันเข้าไม่

ได้ ก็ทิ้งอยู่ปากคลอง สิ่งของไปมากน้อยเพียงไรเทวันนั้นเลย ทางโน้นก็เอารถเล็กมาชน
ทั้งวัน ๆ แต่นี้เข้าได้พอดี

ก่อนที่จะไปเราก็สั่งให้เขาโทรไปถามทางเซกาก่อน ถามดี เซกา เข้าได้ไม่ได้ คน
นี้ทราบดีเพราะเขาเข้าวัดดูเหมือนแทบทุกวัน เขาบอกเข้าได้ก็เข้าเลย พอตีน้ำเวลานั้นมัน
เต็มไปหมดนะ ไปไหนเสียง ถนนหนทางละเอียด ที่พูดเหล่านี้เราภูมิใจ เราเป็นห่วง
ขนาดนั้นนะเป็นห่วงวัด จะเข้าได้วิธีไหน จวนเวลาทำอะไรยิ่งซักถามกันเรื่อย เพื่อให้สิ่ง
ของที่น่าไปถวายพระนั้น ให้ถึงตามกำหนดกฎเกณฑ์ ไม่ต้องเสียเวล่ำเวลาและขาด
แคลนทางโน้น เราจึงต้องสั่งไปให้เขาโทรไปถามทางเซกาเพราะจวนวัน จวนวันแล้วนะ
บอก ก็พอดีได้ไป เข้าได้พอดีเลย

รู้สึกเราเบาใจหายห่วงทุกอย่างเมื่อของตกถึงที่แล้ว เพราะหัวใจของพระก็อยู่
ข้างนอกวัด ทางนี้สั่งให้ถึงจะได้ ไม่มีทางไปทางมาที่ไหน ต้องอาศัยวัดนี้เป็นประจำ เรา
จึงเลี้ยงดูร้อยเปอร์เซ็นต์เลยนะ เพราะฉะนั้นพระจึงมาอึดอาดไม่ได้วัดนี้ เข้าไปไปจีเอา
เลยเทียว ซักแหลกเลย ไล่เบียดกันเลย พระทั้งกลัวทั้งยินดีปลื้มปีตินะละ แทนที่จะกลัว
จะวิ่งจะเผ่นไม่ไป เห็นเราไปดีใจ ไปก็ซักถามเรื่องนั้นเรื่องนี้อะไรละเอียดลออทุกอย่าง
ถ้าขาดตกบกพร่องอะไรเราจัดการให้ทันที ๆ เลยที่เป็นภาระของเรา แต่เป็นภาระของ
พระนั้นเราไม่แน่ใจนะ

ตอนที่มาหาเรา เราไม่เห็นเสือเห็นหมอนติดมาด้วย เราจึงไม่ไว้ใจ หรือเอาช้อน
ไว้ตามข้าง ๆ ศาลาก็ได้เวลามาเยี่ยมหลวงตา พอเห็นหลวงตาไปพระก็มาละ เราก็ยุง
นั้นยุงนี้ไม่ได้มองดูข้างหลังพระ ไม่ทราบว่าเขาเสือเอาหมอนติดหลังมาหรือเปล่าไม่รู้
ทางนี้เราเบื่อจะดูแล้วในครัวเหล่านี้นะ เราเบื่อจะดูแล้ว ถ้าดูก็ควรจะดูทางโน้น แต่
เปลววันนั้นไม่ได้ดู พระให้เอาใจใส่หน้าที่ของพระ คือ ตั้งหน้าตั้งตาภาวนา เราเคยทำ
มาแล้วนี้จะว่ายังไง เพราะฉะนั้นจึงเข้มงวดกวดขันในการภาวนาไม่ให้ใครยุ่ง บอกสถานที่
นี่เป็นสถานที่บำเพ็ญของพระล้วน ๆ บอกอย่างเด็ดขาดเสียด้วยนะไม่ใช่ธรรมดา

เอา พระตั้งใจภาวนามาเท่าไรมาเราจะรับเลี้ยง ฟังซินะ นี่เด็ดไหม มาเท่าไรมา
เราไม่ได้กำหนด เพราะฉะนั้นพระจะเพิ่มขึ้นเท่าไรเราเฉยไม่สนใจ มากเท่าไรเราก็เพิ่ม
ของเข้าไป ๆ เท่านั้นเอง มีเด็ดอยู่เพียงสองนั้นแหละ ถ้าพระไปโกโรโกโสไล่ลงให้หมด
จากภูเขาลูกนี้ อย่าให้หนักภูเขาลูกนี้นะ เสียศักดิ์ศรีของภูเขาลูกนี้ สำหรับบรรบอรรณ
ธรรมจากพระที่ตั้งใจ เราว่านั่น พระโกโรโกโสให้ไล่หนีนะ บอกท่านอุทัยด้วย ชี้ขาดเลย
นะ ให้สังเกตให้ดีพระที่จะมาอยู่ที่นี้ พระโกโรโกโสมีนะ พระมาจากคน คนมันคลั่ง
กิเลส ต้องได้ดูสอดส่องให้ดี องค์กรไหนไม่เป็นท่าไล่หนีเลยอย่าให้อยู่ บอกขนาดนั้นนะ

เราไม่ได้บอกเล่น ๆ เพราะธรรมไม่จริงอย่างนี้ไม่ได้กิเลสเอาแหวก ธรรมต้องเด็ด ไม่เด็ดไม่ทันกัน นี่ละเป็นยังงใจเสียหายไหม ที่พูดอย่างนี้เสียหายไหมพี่น้องทั้งหลายฟังซิ

กิเลสมันเด็ดมันเงียบ ๆ มันไม่ต้องยาไปก็ เป็ก ๆ มันชอยเลย ๆ ขาดสะบั้น ๆ ไปเลย กิเลสเหยียบหัวคนเหยียบหัวสัตว์โลกอย่างนั้นนะ ชอยไปเลย ธรรมะตีไปก็ เป็ก ๆ มันไม่ทันกันละซิ จึงต้องบอกเด็ดไปเลยว่า พระสุมสี่สุมห้าอย่าให้มาอยู่ ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ เอา ขาดเขินเราเป็นคนส่ง ลงว่าผมจะรับเลี้ยงเท่านั้น ขาดสะบั้นไปแล้วนะ นั่น ไม่ได้มีสองนะ เอา ทุ่มหมดเลย ขนหมดของในโกดังนี้เอาไปถ้าไม่พอ ถ้าไม่พอจะไปตีในครัวอีก เอาจาก ๒ ครัวนี้แล้วตีไม้ตีวัดภู่วิวแตก เอาอย่างนั้นชินกรบถอยทำไม

นี่ท่านก็อยู่สะดวกสบาย ๔๐-๕๐ ก็ตามเถอะ วัดนี้เราไปดูแล้วไม่มีคำว่าอัดแอกัน อยู่ได้ทุกแห่งทุกหนบนภูเขาสูงนั้นเต็มไปหมด สะดวกสบายมากที่สุดเลย นั่นละเป็นสถานที่เพาะอรรถเพาะธรรม อยู่ที่ไหนก็ตามเป็นบุคคลคนเดียวแล้วสงบ สติอยู่กับตัว ๆ กิเลสมันเพ่นพ่านไม่ได้ ถ้าสติมีรักษาอยู่ กิเลสเพ่นพ่านไม่ได้ ถ้าสติเผลอเมื่อไรกิเลสออกแล้วกลับมามีหน้าเจ้าของนะ จึงต้องเข้มงวดกวดขัน ระยะนี้ดูท่านจะรับพระในพรรษาประมาณไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีนี้ก็ ๔๓ องค์ แล้วท่านก็สั่งว่าข้าวมากแล้ว เนาะ ถ้ามากท่านก็บอกว่ามาก ข้าวมีมากแล้วให้ลดลงบ้าง เขาก็มาบอกเรา ทางนี้ก็ตอบทันที ไม่ลดขึ้นอย่างเด็ดเลย แล้วเหล่านั้นไม่ถามเธอ ไม่ถาม กะว่าพอดี ๆ เหลือส่งนั้นส่งนี้

ท่านเกรงใจเรา อะไรมากท่านก็บอกว่ามาก แต่เราก็จัดให้เต็มเหนี่ยวทุกอย่าง คือเราเป็นคนสั่งเอง คำหนดหมดพระเท่าไร ๆ สำหรับเพื่อพระในวัดนี้ อันนี้เพื่อเหลือเพื่อวัดนั้นวัดนี้เวลามา เพราะท่านเหล่านั้นแถวนี่มีนี่นะ เป็นแห่ง ๆ ท่านมาก็ให้กันไปเราเพื่อไว้ นี่ท่านสั่งมาว่าข้าวมากแล้วบอกให้ลด ทางนี้บอกว่าไม่ลด ส่วนอย่างอื่นท่านพูดไหม ไม่พูด ไม่พูดเราก็ไม่พูดเพราะเรากำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อไว้เรียบร้อย ข้าวดูว่าเดือนละ ๔๐ กระสอบ ๆ ละ ๑๐๐ กิโล ท่านบอกว่าเหลือ ข้าวเหนียว ๓๐ ข้าวเจ้า ๑๐ นี้ก็เพื่อไว้แล้ว ตามธรรมดาพระก็ไม่มาก ฟังมีพรรษานี้ ๔๐

พระก็ไปบิณฑบาตได้บ้าง ทางโนนสำราญ ไม่เฉพาะนั้นโดยถ่ายเดียว เพราะฉะนั้นท่านถึงบอกว่าข้าวให้ลดลง คือพระบิณฑบาตทางโนนอยู่ เราบอกว่าไม่ลด เพื่อพระทางด้านนี้รอบ ๆ ภูเขา มีทั่วไปนะแห่งละ ๓ องค์ ๔ องค์ นำสงสารนะพระกรรมฐาน ถ้าเราดูแบบโลกดูกันนี้นำสงสารทั้งนั้นละ ดูพระกรรมฐานที่ท่านมุ่งหน้ามุ่งตาต่อการปฏิบัติธรรม ท่านจะไม่มีคามเหลือเพื่ออะไร มีแต่ขาดแคลน ๆ ภายนอกแต่ภายในท่านไม่ได้ขาดแคลน ท่านเอาตรงนั้น

เพราะที่ไหนขาดแคลน ที่นั่นธรรมสมบูรณ์ ที่ไหนเหลือเพื่อด้วยอาหารการกิน ที่นั่นธรรมแพบ เพราะฉะนั้นเราผู้ดำเนินมาก่อนแล้วจึงกำหนดกฎเกณฑ์ได้ ไม่สงสัยว่า

จะผิดไป ด้วยเหตุนี้จึงจัดไว้ แม้เช่นนั้นก็ไม่พ้นความสงสารกลัวท่านจะอดอยาก จึงต้องเพิ่ม แต่กับเราแล้วเราไม่มีอะไร พัดกันตลอดเลย เวลามาถึงชั้นเพื่อนฝูงเราก็ลดลง อนุโลม แต่ไม่ใ้หม่มากเดี๋ยวจะลืมนั่น การภาวนาจะไม่เป็นท่า แล้วก็สงสารอีกแหละ อย่างนั้นนะ มันหากสงสารอยู่ในตัวของมัน

ผู้ฝึกฝนอบรมธรรมะ ที่เอาธรรมะเข้าสู่ใจ ถ้ามดูครูบาอาจารย์ถามหมดแล้วนะ เราก็อำนาจทางฟาดเจ้าของตัดเจ้าของ ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ ๆ เวลาท่านเล่าออกมา นี้เราหงายเลย ๆ เหมือนกันไม่ใช่เล่นนะ ท่านก็เด็ดของท่านทางหนึ่ง ต่างองค์ต่างเด็ดไปคนละทิศละทางไม่ค่อยเหมือนกัน องค์นี้เด็ดทางนั้น องค์นั้นเด็ดทางนี้ ๆ เวลาเอาเด็ดต่อเด็ดมาพิจารณาแล้วดีไม่ดีเราแพ้ นี่ละที่ครูบาอาจารย์มีชื่อเสียงชื่อเสียงโด่งดังมา ซึ่งออกจากโรงงานใหญ่คือหลวงปู่มั่นเรา กระจัดกระจายไปทั่วประเทศไทย ทุกภาคนะลูกศิษย์หลวงปู่มั่น มีอยู่ทุกภาค เป็นรุ่นหลานไปละ ลูกศิษย์จะไม่มีแล้วเดี๋ยวนี้ คือที่ได้อยู่กับท่านก็ปรากฏแต่ อาจารย์เจี๊ยะกับเรา ที่เอาหัวค้ำฟ้าอยู่เวลานี้

อาจารย์เจี๊ยะก็อ่อนแรงแถมที่ วิ่งเข้าแต่โรงพยาบาล ๆ อยู่เรื่อย เราก็ชักไม่สบายใจ เข้าไปบ่อย ๆ เข้าแล้วมันไม่ออกหนา แล้วผ่าตัดบ่อย ๆ แล้วกลายเป็นแดงโม่ไปอีกนั่น จึงต้องระวัง ไม่ควรผ่าตัดไม่ให้ผ่า คนในวัยนี้แล้วอยู่ไหนอยู่เถอะวางั้นเลย วัยนี้ไม่ใช่จะหาเครื่องเยียวยาจากภายนอก ยิ่งกว่าการดูแลภายในคือจิตใจโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นเรื่องของเราเองเราถึงตัดขาดตลอดเวลา ใครอย่ามายุ่งนะ ถ้าเราไม่อนุญาตให้ไปโรงพยาบาล ไม่ลงใจให้ไปแล้ว อย่าเอาไปเป็นอันขาดนะ บอกเป็นคำขาดเลย เราพิจารณาของเราทุกอย่างหมดแล้ว ควรหรือไม่ควรเราจะรู้เอง ตัดสินใจเอง

นอกจากนั้นเวลาจำเป็นจำใจ ห้ามไม่ให้พระเข้ามายุ่งเลย ใครอยู่ที่ไหนให้อยู่ที่นั่น อย่าเข้ามาแตะ อย่าเข้ามายุ่งเราเป็นอันขาด เรื่องของเราเป็นเรื่องของเรา พระเป็นเรื่องของพระ อย่าเข้ามายุ่งกันบอกไว้แล้ว เวลาจำเป็นจริง ๆ อย่ามาแตะต้องร่างกาย อย่ามาสัมผัสสัมผัสพันธุจักนั้นจับนี้ภายในร่างกายของเรา ปล่อยไว้สภาพนี้เลย คอยดูอยู่เท่านั้นแหละ ลมหายใจขาดมันก็ตาย นั่นแหละที่นี้เอาไปโยนที่ไหนก็ไปเถอะ เราไม่ได้ห่วงกับสิ่งเหล่านั้นยิ่งกว่าใจ ที่นี้ใจเวลาฝึกเต็มที่แล้วมันก็หายห่วงอีกเหมือนกัน ไม่ได้สนใจกับอะไรเลยนะสามแดนโลกธาตุนี้ ตายที่ไหนไม่เคยไปสนใจ คือธรรมชาตินี้มันพอตัวทุกอย่างแล้ว มันเปิดโล่งไปหมด ปล่อยไปหมดแล้ว หัวใจที่ปล่อยหมดแทนที่จะว่าแหวกกลับเป็นอะไรอีก ฟังซินะ หัวใจที่ว่าวุ่นวุ่นมั่วแบกนั้นหามนี้ ว่าตัวมีที่พึ่งที่เกาะ นั่นละตัวไร้ที่พึ่ง ใจเปิดออกหมดไม่มีอะไรเหลือภายในใจแล้วเป็นยังงี้ มีที่พึ่งไหมใจ นั่นละที่พึ่งพอแล้วถึงปล่อย ปล่อยหมดเลย

เวลานั้นบอกขนาดนั้นนะบอกพระ กลัวจะมาข่มขู่ยาม ๆ เพราะเราก็กเคยอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มันมาแล้ว ท่านเป็นยังไง เราคลั่งกิเลส ท่านเป็นคลังแห่งธรรม อยู่กับท่านจึงต้องได้ระวังมากนะ ด้วยเหตุนี้เองที่ว่า เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยมาก ๆ พระจึงไม่ได้เข้าไปในมุ้งกับท่านเลยนะ มีแต่เรากับท่าน ๒ องค์ ๆ เวลาจำเป็นจำใจจริง ๆ แล้วใครจะเข้าไปยุ่ง พระท่านก็ไม่ทะเล้งท่านก็รู้นี้ มีแต่เรากับท่านอยู่ด้วยกัน ๆ ท่านเป็นวัณโรค ถ้าธรรมดาติดวัณโรคนี้ แต่ก่อนเขากลับกันมากแก้ไม่ตก แต่ท่านเป็นวัณโรคด้วย เรายังคลอเคลียกับท่านตลอดเวลา ไม่สนใจวัณโรคอะไร ถ้าหากว่าเป็นเราติดก่อนเพื่อนเลย แต่ไม่มีอะไรนะ เดชะบุญไม่มี ท่านก็มรณภาพไปด้วยความสงบเรียบร้อย เราก็กไม่มีอะไร

นี่พูดถึงเรื่องการปฏิบัติอุปัฏฐากครูบาอาจารย์ ไม่ใช่สู้มสู่มสู่มห่าจะเอาเข้าไปยุ่ง ท่านนะ ไปรบกวานท่าน ไปก่อความกังวลด้วยความเชื่อ ๆ ซ่า ๆ ความไม่ละเอียดลออ ความไม่มีสติปัญญาใช้ประจำตัวเวลาเข้าไปหาท่าน นั้นละไปขวางท่านตรงนั้น เราจะโง่เขลาเบาปัญญาอะไรตัดคอรองเลย ท่านจะว่ายังไงให้ว่าเราคนเดียว เพราะฉะนั้นจึงไม่ยอมให้ใครเข้าไปในมุ้งกับท่าน เวลาจำเป็นเท่าไรแล้วมีเรากับท่านเท่านั้นอยู่ประจำ ไม่ว่าจะถ่ายหนักถ่ายเบาถ่ายอะไรเราจะเป็นผู้ดูแลหมด ไม่ให้ใครไปเห็นอวัยวะของท่าน เรา รักเราสงวนเราเทิดทูนสุดหัวใจขนาดนั้น เราจัดการหมดเลย เสร็จเรียบร้อยแล้วก็ยื่นออก ๆ เราจัดการหมด ยื่นออก ไม่ว่าจะถ่ายหนักถ่ายเบาแบบไหนก็ตาม เรายังรับรองเรียบร้อย เปร้อเซ็นต์ ๆ หัวรับรองด้วย คอขาดไปตามเลย

เราเคยปฏิบัติมาแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์เจ็บไข้ได้ป่วยแล้วลูกศิษย์ลูกหาสู่มสู่มสู่มห่าไปทำนี่ เราคิดเห็นพ่อแม่ครูจารย์มัน เราจึงได้เตือนเสมอ ตั้งแต่อยู่ในวัดนี้เราก็กเชื่อซำยิ่งกว่าหนูอีก ในวัดนี้หนูมีกีกี้ตัว มันเชื่อซำทั้งหมดหนูนี้ แล้วเราคนเดียวเชื่อเก่งกว่าหนูอีกเห็นไหมละ ถึงขนาดนั้นมันก็ยังขวางอยู่ กับพระกับเณรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรา ฟังซินะ เราอยู่คนเดียวเราสบาย ๆ ตลอด เพราะฉะนั้นใครจึงไปยุ่งเราไม่ได้ ครูบาอาจารย์ทั้งหลายรู้สึกจะเราน้องค์หนึ่งพิสดารกว่าเพื่อน กว่าครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ใครเข้าไปยุ่งไม่ได้นะ เรามาเราอยู่คนเดียว ๆ ไปคนเดียว ไม่มีใครไปยุ่งได้เลย ทั้งวันทั้งคืนอยู่อย่างนั้น นอกจากเราออกจากที่หรือเข้าไปเดินจงกรมในป่าในอะไร พระจะด้อม ๆ เข้าไป จะปิดกวดเช็ดถูอะไรก็ทำเสีย จะไปทำเวลาเราอยู่นั้นไม่ได้ เราไม่ให้เข้าไปยุ่งเลย

ปกติเราอยู่อย่างนั้นเราสบาย ถ้ามีองค์หนึ่งสององค์กิดขวางเข้าไปแล้ว มองดูบั้นนี้มันขวางแล้วนะ นี่เห็นไหมการใช้สติปัญญาและไม่ใช้สติปัญญาต่างกันยังไงบ้าง คนที่ใช้สติปัญญาอยู่ด้วยความรอบคอบชอบชิตสมบูรณ์แบบทุกอย่าง คนที่ไม่ใช้สติ

ปัญญานี้บกพร่องตลอด ล้อมหมดทั้งตัวเลย ขวางเหมือนซุงทั้งท่อน ๆ แล้วเข้าไปมันไม่ขวางกันได้ยังไง นี่ที่พูดเสมอ ๆ เราอยากให้ได้เห็นธรรมชาติประเภนี้ดู เป็นยังไง โลกที่มันคลุกเคล้าด้วยมิตรด้วยคุณ รื่นเรริงบันเทิงกับมิตรกับคุณ กับธรรมชาตินี้ต่างกันยังไงบ้าง อยากให้รู้ให้เห็น ไม่อย่างนั้นพระพุทธเจ้าจะท้อพระทัยหรือ ทั้ง ๆ ที่ตั้งใจจะสอนโลกอยู่ เหตุใดจึงท้อพระทัย ก็มันเกินเหตุเกินผลเกินคาดเกินหมายที่จะแนะนำสั่งสอนไว้ตามความคาดหมายในเวลาปรารณาโพธิญาณ พอตริสฐีถึงธรรมของจริงโดยแท้แล้วธรรมของจริงก็จริงเต็มส่วน ของเหลวไหลโลเล ก็เหลวไหลโลเลเต็มส่วน มองดูกันแล้วก็มองดูกันไม่ได้ซิ

นั่นละดูเอาซิ ธรรมกับโลกต่างกันยังไงบ้าง ยังพากันเป็นบ้ากับเสื่อกับหมอนอยู่หรือพวกนี้ ดูบ้างซื่อธรรมดาเป็นยังไง ต้องมีความอุตสาหะพยายามบิบบินซิ เราต้องฝืน เรายังมีชีวิตอยู่ตราบไต่ กิเลสอยู่ในใจของเราจะกวณเราตลอด เอาจำคำนี้ให้ตึนะไม่ว่ายืนเดินนั่งนอน อดอิมอะไรก็ตาม กิเลสนี้จะไม่วันอิมพอ จะกวณเราตลอดเวลาเลย ธรรมมีมันจับได้หมดเลย ที่นี้เวลากิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มีอะไรกวณ ก็มีแต่ธาตุแต่ขันธเจ็บไข้ได้ป่วยมันก็เป็นอยู่ตามสภาพของมัน มันไม่แทงเข้าหัวใจเหมือนกิเลสนะ กิเลสมีมากมีน้อยแทงเข้าหัวใจ แทะหัวใจกวณหัวใจ พอกิเลสขาดลงไปแล้วไม่มีอะไรแทงหัวใจ ก็มีแต่สังขารร่างกายซึ่งเป็นส่วนสมมุติ มันก็เหมือนสมมุติทั่ว ๆ ไป เจ็บไข้ได้ป่วยก็รู้ มันก็เป็นของมันอยู่อย่างนั้น ๆ มันไม่ได้มาแสดงว่ามันมีเจตนาต่อเราจะทำพิษทำภัยให้เจ็บนั้นปวดนี้ไม่มี ในธรรมชาติอันนั้นนะ ความรู้มันก็รู้ของมันตามหลักธรรมชาติ ต่างอันต่างอยู่

นั่นละที่ว่า พระพุทธเจ้าพระอรหันต์ท่านที่อยู่ในขันธในธาตุนี้ ธาตุขันธอันนี้ตั้งที่เราเคยพูด คือธาตุขันธของพระพุทธเจ้าธาตุขันธของพระอรหันต์นั้น เป็นสมมุติเหมือนกันกับโลกทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าถึงขยะเหมือนกัน เหล่านี้เป็นถึงขยะเหมือนกันหมด เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้ว ถึงขยะเหล่านั้นไม่มาเกี่ยวข้อง แต่ถึงขยะอันนี้มันเกี่ยวข้องให้รับทราบภายในใจเสมอ มันก็ตื่นของมันอยู่ตามธรรมชาติ ถ้าอันนี้ยังไม่ขาดลงไปเมื่อไรสมมุติก็ติดอยู่กับขันธนั้นละ ขันธก็เข้าไปจับให้จิตรับรู้เสมอ ๆ นี่ที่ว่าความบริสุทธิ์ของท่านหรือพระอรหันต์ท่านรับทราบสมมุติ ทราบจากขันธของท่านเป็นต้นเหตุ ขันธของท่านมีอยู่ตลอดเวลา แสดงตัวอยู่อย่างนั้น จิตผู้เป็นเจ้าของก็รับทราบตลอดเวลา นอกนั้นไม่มี

พออันนี้ขาดสะบั้นลงไปปั๊บ พิบบหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย ขึ้นชื่อว่าสมมุติแล้วไม่มีเหลือจากใจเลย นั่นละท่านว่าอนุภาทิเสสนิพพาน เป็นธรรมธาตุเป็นนิพพานล้วน ๆ เลย ไม่มีสิ่งสมมุติเข้าไปเกี่ยวข้อง ไม่ติดก็ตามไปเกี่ยวข้องก็บอก เช่นรับทราบก็ตามก็

เรียกว่ารับทราบ เหมือนอย่างพระพุทธเจ้ารับทราบสิ่งไม่ดีหรือสิ่งดี กับปุถุชนรับทราบสิ่งดีหรือไม่ดี ดีหรือไม่ดีนั้นจะเข้าถึงใจทันทีสำหรับปุถุชน แต่สำหรับพระอรหันต์แล้วไม่มี รับทราบเฉย ๆ อันนี้ชั้นธรรมก็รับทราบเพียงเท่านั้นเองไม่มีอะไร พออันนี้ขาดลงไปแล้วก็พิบหมด นั่นละท่านว่านิพพานโดยสมบูรณ์ ขึ้นชื่อว่าสมมุติดับหมด สมมุติก็คือสิ่งก่อกวนนั่นเอง ดับหมดแล้วอะไรจะกวน มันก็หมดเท่านั้น

นี่ละการฝึกจิตผลได้ปรากฏอยู่อย่างนี้ตลอดมานะ ขอให้พี่น้องทั้งหลายทราบ ผั่งแห่งธรรมกับผั่งแห่งกิเลสนี้เสมอกัน อกาลโก เหมือนกัน คว่าไปทางกิเลสเป็นกิเลสทันทีในใจของเราดวงเดี๋ยวนี้ คว่าไปทางธรรมเป็นธรรมขึ้นมาทันที คว่าทางไหนมาก ทางนั้นก็กำลังมากขึ้นมา คว่าทางธรรมมากธรรมก็มีกำลังมาก ปราบกิเลสตัวเป็นข้าศึกนั้นลงไปเรื่อย ๆ ปราบเสียจนหมดไม่มีอะไรเหลือแล้วก็หมดธรรมล้วน ๆ ในหัวใจ ท่านจึงเรียกว่าใจกับธรรมเป็นอันเดียวกัน คือใจพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ เรียกว่าใจกับธรรมเป็นอันเดียวกัน แต่เวลามีชีวิตอยู่กับบอกว่า จิตพระอรหันต์ จิตบริสุทธิ์ สมมุติคือธาตุขันธ์ พอธาตุขันธ์ดับหมดแล้ว คำว่าจิตพระอรหันต์อะไร ๆ ไม่มี เข้าไปในหลักธรรมธาตุล้วน ๆ หมดเลย

เมื่อเข้านี้พูดถึงเรื่องสถานที่บำเพ็ญของพระ อย่างนั้นละพระอยู่ท่านผู้ทรงมรรคทรงผล ครูบาอาจารย์ทั้งหลายท่านอยู่อย่างนั้น สะดวกสบาย ๆ ภาวนาทั้งวัน นั่งอยู่ที่ไหนเป็นภาวนา นี่ที่ในธรรมท่านบอกว่า เอกโกว เป็นบุคคลผู้เดียวเท่านั้น อยู่ไหนเป็นเอกจิตเอกธรรม คืออยู่ที่ไหนสติอยู่กับตัว อยู่คน ๆ เดียวนี้อยู่ที่ไหนสติอยู่กับตัวเอง จะคิดอะไรไปรับทราบ ๆ กิเลสเกิดไม่ได้ มีแต่ธรรมขึ้นเรื่อย ๆ ท่านจึงสอนให้ไปอยู่ในป่าในเขา นั่งอยู่ที่ไหนสบาย นอนอยู่ที่ไหนสบาย อยู่ตามร่มไม้บนเขา บนหลังเขา ตามถ้ำตามอะไรอยู่ที่ไหนสบายหมด คือจิตกับตัวเองเป็นอันเดียวกันอยู่ด้วยกัน ๆ รักษากันตลอด ความรื่นเริง รื่นเริงอยู่ภายใน จึงได้ต้องส่งเสริมพระที่ท่านอยู่เช่นอย่างวัดภูว ถ้าเรายังไม่ตายเราก็จะพยายามช่วยอย่างนี้ตลอดไป ให้ท่านได้บำเพ็ญ สถานที่เช่นนั้นเป็นที่แน่ใจสำหรับการอบรมธรรมเข้าสู่ใจ สบาย ๆ ตลอดเลย

เดี๋ยวนี้งูไม่ค่อยมีนะ โอัย งูนี้เก่งมากนะ งูเหลือมนี่ โถ ทำไมมันฉลาดจริง ๆ แมวมันก็กินได้ พวกกระต่ายเหล่านี้ไม่ต้องบอก ใครจะสติสตั้งดียิ่งกว่าแมว แต่แล้วงูเหลือมไปกินได้นะ นี่มันสำคัญ แมวในวัดภูววจนจะไม่มีเหลือ คืองูเหลือมมาเอาไปกินเรื่อย ก็ได้สั่ง ถ้าจับได้ที่นี้ก็เอาไปปล่อยไว้ตีนภูเขาข้าง ๆ แล้วมันขึ้นมาอีก ๆ อยู่อย่างนั้น เราก็ไปดูเอาเสียบ้าง ไปปล่อยไกลกว่านี้มันปล่อยไม่ได้หรือ มันหมดแล้วหรือ ปัญหาของพระนะ จะไปปล่อยกิเลสได้ยังไงเมื่อปล่อยงูเหลือมตัวเดียวไม่ได้ คราวหลังเอาไปปล่อยภูวาวังนี้ ภูวามันตั้ง ๕-๖๐๐ เส้นใช้ไหม จากนั้นมาแล้วเจียบจนกระทั่ง

บ้านนี้ได้ ๒ ตัวไปปล่อยทางนู้นหมด แล้วเป็นยังไง เจียบไปเลย นั้นละมันเชอร์ูใหม่เรา
ว่า ภูเขาลูกนั้นก็ภูเขาลูกใหญ่โต ไปปล่อยที่นั่นเลยหายเจียบเลย

ที่เราไปคราวที่แล้วนี้ มีแมวตั้ง ๔-๕ ตัว มันมาบ้านเปียน แมวก็มีหมาก็มี เรา
เลยบอกระวังนะ เสี่ยวท่านอุทัยตัวดำ ๆ งูเหลือมจะไปกินนะ เอาไปปล่อยหมดแล้ว
แหละ ๆ เดียวนี้มีพวกแมวเยอะอยู่ในนั้น แต่หมามีตัวเดียวเท่านั้นแหละ ตัวดำ ส่วน
แมวมีเยอะเพราะงูเหลือมไม่มา สำคัญนะงูเหลือม โถ เร็วที่สุด ทำไมมันฉลาดมากนะ
ถ้าลงกินแมวได้แล้วแสดงว่าเก่งมากงูเหลือม เดียวนี้เพ่นพ่านเต็มไปหมด สำหรับในวัด
นี้ไม่ให้เข้าแหละ กลางคืนมาเรื่อยนะ มาข้างนอก เห็นทีละตัว ๆ เดียวนี้นะ แต่ก่อนยก
ทัพมา ๓ ตัว ๔ ตัว แห่กันมา เขาไม่มีกลองสั้นกลองยาวตีมาเท่านั้นเอง พวกกระซังพวก
อะไรเขาไม่ได้ตีแห่กันมา มันยกขบวนมากินกระแต กระต่าย เดียวนี้เข้าไม่ได้แล้ว มา
แค่นั้นมาแล้วก็ออก ๆ มันเข้าไม่ได้เดี๋ยวนี้ละ สัตว์เรากำลังชุม

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันท่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd